

Voorzitter,

Het is een lang politiek seizoen geweest. We hebben veel vergaderingen gehad van commissies en de raad. Geregeld Informatieve bijeenkomsten en werkbezoeken. Dat hoort er nu eenmaal bij. Ik wil graag mijn collega raadsleden en fractieassistenten bedanken voor de, in mijn ogen, constructieve manier waarop we dit eerste jaar na de verkiezingen kunnen afsluiten. Uiteraard ook een woord van dank aan onze griffie voor de ondersteunende werkzaamheden, ambtenaren waar we ook steeds terecht konden voor aanvullende informatie of uitleg. Ook het nieuwe college heeft daarin ook een belangrijke rol gespeeld, waarvoor dank.

Jaarcijfers

De Jaarstukken laten zien dat we geld over hebben gehouden. In tijden van grote onzekerheid een mooi resultaat. Maar net als met beleggingen geven deze resultaten geen garantie voor de toekomst. We leven in een onzekere wereld en in de toekomst kijken is moeilijk. Zeker voor wat de financiering vanuit het Rijk betreft. Ook met de bestemmingen van deze gelden kunnen we instemmen. Al zal de €500.000 voor de organisatieontwikkeling onze warme belangstelling houden.

De Berap

Dit is een momentopname van de eerste drie maanden van dit jaar en te vroeg om conclusies te trekken. We hebben de meicirculaire ontvangen en dan ziet het met het bijplussen van € 1 miljoen alweer gunstiger uit. Ook stemmen we in met de uitbreiding van de voorbereidingskredieten.

Dan de Voorjaarnota

Het ziet er voor de eerste twee jaren gunstig uit, maar daarna krijgen we inderdaad te maken met een forse achteruitgang in de uitkering van het Gemeentefonds. Zelfs als we alleen de onvermijdelijke ontwikkelingen zouden uitvoeren, komen we nog respectievelijk 1,3 en 3,3 miljoen tekort in 2026 en 2027. We kunnen de lijn van het college volgen om voor 2024 een sluitende begroting te presenteren. Ook graag voor 2025. Dit om een signaal af te geven dat alle taken en ambities die het Rijk en wij willen, niet kunnen worden geregeld met een korting als gevolg van een andere financieringssysteem met 3,4 miljard. Dat gat zal op één of andere manier gedicht moeten worden. Ook spelen er nog andere risico's. Ik noem de leningenportefeuille. Natuurlijk is het een prognose, maar de tendens is duidelijk. Ook de stijging van de rente is hierop van invloed. Dat betekent een dubbel gevoel t.a.v. de richting die je mee wil geven aan het college. Doorgaan met ambities die we hebben uitgesproken en toch de misschien komende tekorten in het achterhoofd. Maar als we de meicirculaire van 2024 binnen hebben, zullen we misschien wat harde keuzes moeten maken om binnen de gelden van het Gemeentefonds en lokale heffingen te kunnen blijven. Maar het college heeft aangegeven dat ze hier natuurlijk al over nadenken.

Wel nog een vraag over de PM post Huisvesting internationale werknemers. Dit kan oplopen tot meer dan 10 miljoen en terloops worden de asielzoekers en vluchtelingen hierin meegenomen. Dit zien we gaarne toegelicht.

Waar willen we dat het college op inzet volgens Lokaal Belang. Ik ga hier niet alle punten benoemen, want alles is belangrijk en raakt mensen.

Sociaal domein

Financieel loopt het wel gelet op het overschot dat we vorig jaar hadden. De reserve is goed gevuld. Lokaal belang Blijft voorstander van maatwerk boven generieke maatregelen. Armoedebestrijding en

bestaanszekerheid zijn wat ons betreft de speerpunten voor dit domein. Het is goed dat de bestaande regelingen onder de loep worden genomen. We zien met belangstelling uit naar de uitkomsten en hoe we de regelingen beter onder de aandacht kunnen brengen.

Verder kunnen we dit jaar een nieuw Integraal Huisvestingsplan tegemoet zien. Goede en voldoende huisvesting voor onze leerlingen is uitermate belangrijk. Zeker met alle nieuwbouwplannen in het achterhoofd. Helaas zien we al jaren dat b.v. de leesvaardigheid terugloopt. Wij gaan niet over de inhoud van het onderwijs, maar met goede huisvesting creëren we in ieder geval goede randvoorwaarden voor het onderwijs. Om te komen tot meer inclusief onderwijs, zouden verlengde schooldagen ook een optie kunnen zijn. Hier komen we in de commissievergadering nog op terug.

Dan de hekjes. In mijn bijdrage stond eerst dat de wethouder inzichtelijk moest maken wat de voor- en nadelen van de hekjes voor de organisatie waren. Prompt ligt er een memo hierover op de mat. We zullen deze in de fractie bespreken en ons standpunt nog bepalen.

Woningbouw

We hebben voldoende aandacht gevraagd voor de woningbouw. De plannen komen langzaam tot uitvoer, maar de schop moet zo snel mogelijk in de grond om meerdere redenen. Op de eerste plaats natuurlijk om inwoners/arbeidskrachten te krijgen en te behouden en ten tweede is er veel geld nodig voor de voorfinanciering en dat moet wel terugverdiend worden. Hetzelfde geldt voor het VIP. Een mooie uitbreiding van 25 hectare industrieterrein maar moet ook voorgefinancierd worden. We kunnen dit doen, door de verkoop van de bouw- en bedrijvenkavels al vroegtijdig aan te kondigen. Door een snelle verkoop kunnen wij de risico's op financiële tegenvallers voorkomen. Ook is het zo, dat andere gemeenten niet stil zitten op woninggebied. Dus nogmaals hoe sneller de kavelverkoop kan beginnen of ontwikkelaars aan de slag kunnen, hoe beter. Ook moet er voldoende ruchtbaarheid worden gegeven aan de invulling van de motie Anders Wonen. We willen zoveel mogelijk kansen creëren om iedereen de mogelijkheid te geven voor een eigen huis.

Woonlasten.

De winstwaarschuwing van het college is een bittere pil. Omstandigheden die ten tijde van het opstellen van het coalitieakkoord niet bestonden zetten de belofte van maximaal 3% onder grote druk. Loonsverhogingen, materiaal- en verwerkingskosten en rentestijging zijn oorzaken alsmede de inflatie. Het is dan altijd weer bijzonder dat we vandaag in de krant kunnen lezen dat die inflatiecijfers door het CPB weer zijn gecorrigeerd.

Door de grote stijging van kosten t.a.v. het riool en afval is het moeilijk dit te compenseren door de OZB. We kunnen lezen dat die dan met € 500.000 zou moeten dalen terwijl een trendmatige stijging is voorzien. We vragen het college om alles uit de kast te halen om de stijging zoveel als mogelijk te beperken en er alles aan te doen om zo snel als mogelijk weer op het percentage uit het coalitieakkoord te komen. Gelukkig heb ik bij diverse fracties begrip voor deze situatie gevoeld. Als we nu niet in één keer door de zure appel heen bijten, moeten we het later doen.

Samengevat:

- Aandacht voor de leningenportefeuille en de gevolgen.
- Focus op armoedebestrijding, bestaanszekerheid en minimaregelingen
- We zien uit naar het IHP voor goede randvoorwaarden in het onderwijs.
- Zo snel als mogelijk kavels in de verkoop en aandacht voor motie anders wonen.
- Voor de woonlasten zo snel mogelijk weer op 3% uitkomen.